

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Układy wielowymiarowe		Kod 101033212101033552
Kierunek studiów Automatyka i Robotyka	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) (brak)	Rok / Semestr 1 / 2
Ścieżka obieralności/specjalność Robotyka	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obieralny
Stopień studiów: II stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) stacjonarna	
Godziny Wykłady: 2 Ćwiczenia: - Laboratoria: 2 Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 5
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) (brak)		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) (brak)
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki nauki techniczne		Podział ECTS (liczba i %) 5 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca:		
<p>prof. dr hab. inż. A. Królikowski email: andrzej.krulikowski@put.poznan.pl tel. 61 665 23 77 Wydział Elektryczny ul. Piotrowo 3A 60-965 Poznań</p>		
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	K_W01: ma pogłębioną i poszerzoną wiedzę z wybranych działów matematyki. K_W02: ma uporządkowaną i rozszerzoną wiedzę w zakresie metod analizy i projektowania systemów sterowania. K_W03: ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie projektowania i analizy systemów optymalnych. K_W08: ma rozszerzoną wiedzę z zakresu modelowania oraz identyfikacji systemów liniowych i nieliniowych.
2	Umiejętności:	K_U07: potrafi skonstruować algorytm rozwiązania złożonego zadania inżynierskiego i prostego problemu badawczego oraz zaimplementować, przetestować i uruchomić go w wybranym środowisku programistycznym dla wybranych systemów operacyjnych.
3	Kompetencje społeczne	K_K01: Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się - podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych, społecznych, potrafi wspierać i organizować proces uczenia innych ludzi.
Cel przedmiotu:		
Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawami działania układów wielowymiarowych (liniowych), ich identyfikacją i sposobami regulacji.		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza:		
1. Ma uporządkowaną i rozszerzoną wiedzę w zakresie metod analizy i projektowania systemów sterowania. - [K_W02]		
2. Ma rozszerzoną wiedzę z zakresu modelowania oraz identyfikacji systemów liniowych i nieliniowych. - [K_W08]		
Umiejętności:		
1. Potrafi projektować układy sterowania dla systemów wielowymiarowych; potrafi świadomie wykorzystywać standardowe bloki funkcjonalne systemów automatyki oraz kształtować własności dynamiczne torów pomiarowych. - [K_U09]		
2. Potrafi wyznaczać modele złożonych systemów i procesów, a także wykorzystywać je do celów analizy i projektowania układów automatyki i robotyki. - [K_U04]		
3. Potrafi skonstruować algorytm rozwiązania złożonego zadania pomiarowego i obliczeniowo-sterującego oraz zaimplementować, przetestować i uruchomić go w wybranym środowisku programistycznym na platformie mikroprocesorowej. - [K_U08]		
Kompetencje społeczne:		

1. Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego doksztalcania się ? podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób. - [K_K01]
2. Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy. - [K_K05]

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Wykład: zaliczenie (sprawdzenie wiedzy teoretycznej) z zakresu układów wielowymiarowych.

Laboratoria: bieżąca kontrola postępów (sprawozdania).

Treści programowe

Wykład: wielowymiarowe modele układów dynamicznych w przestrzeni stanu, jako transmitancji macierzowej, odpowiedzi impulsowej (Markowa), Hankela i wielowymiarowe model ARMAX. Związki między modelami, jednoznaczność modelu. Podstawy identyfikacji układów wielowymiarowych. Metody subspace. Filtr Kalmana. Wielowymiarowe układy regulacji: PID, LQG, lokowanie biegunów, sterowanie predykcyjne.

Laboratorium. Symulacja komputerowa w środowisku MATLAB/SIMULINK.

Literatura podstawowa:

1. Niederlinski A. (1974): Wielowymiarowe układy automatyki, WNT, Warszawa
2. Kailath T. (1980): Linear Systems, Prentice Hall.
3. Grimble M.J., Johnson M.A. (1988), Optimal Multivariable Control and Estimation Theory: Theory and Applications, Vols.I and II, Wiley.
4. Niederlinski A. (1974): Wielowymiarowe układy automatyki, WNT, Warszawa
5. Kailath T. (1980): Linear Systems, Prentice Hall.
6. Grimble M.J., Johnson M.A. (1988), Optimal Multivariable Control and Estimation Theory: Theory and Applications, Vols.I and II, Wiley.

Literatura uzupełniająca:

1. Isermann R., Lachmann K-H., Matko D.: Adaptive Control Systems, Prentice Hall International, 1991.
2. Van Overschee P., De Moor B. (1996): Subspace Identification for Linear Systems, Kluwer Academic Publishers.
3. Isermann R., Lachmann K-H., Matko D.: Adaptive Control Systems, Prentice Hall International, 1991.
4. Van Overschee P., De Moor B. (1996): Subspace Identification for Linear Systems, Kluwer Academic Publishers.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

Czynność	Czas (godz.)	
1. Wykład	30	
2. Laboratorium	30	
Obciążenie pracą studenta		
forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	30	5
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	5	0
Zajęcia o charakterze praktycznym	30	5